

Anonüümseks muudetud versioon

Tölge

C-502/23 – 1

Kohtuasi C-502/23

Eelotsusetaotlus

Saabumise kuupäev:

7. august 2023

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Landgericht Düsseldorf (Düsseldorfi esimese astme kohus, Saksamaa)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

13. juuli 2023

Hageja:

MC

Kostja:

Iberia, Líneas Aéreas de España, SA Operadora Unipersonal

Landgericht Düsseldorf

Kohtumäärus

Kohtuasjas

MC, [...] Gelsenkirchen,

hageja,

[...]

versus

IBERIA, LINEAS AEREAS DE ESPAÑA, SOCIEDAD ANÓNIMA OPERADORA UNIPERSONAL, [...] Frankfurt,

ET

kostja,

[...]

tegi Landgericht Düsseldorf (Düsseldorfi esimese astme kohus)
22. tsiviilkolleegium

13. juulil 2023

[...]

otsuse:

Menetlus peatatakse.

Euroopa Liidu Kohtule esitatakse ELTL artikli 267 esimese lõigu punkti b ja kolmanda lõigu alusel liidu õiguse tõlgendamise kohta järgmised eelotsuse küsimused:

1.

Kas lennureisijate õigusi käsitleva määruse artikli 5 lõike 1 punkti a koostoimes artikli 8 lõike 1 punktiga a ja artikli 7 lõikega 3 tuleb tõlgendada nii, et reisija, kes on ostnud pileti tegutseva lennuettevõtja lennule mitte raha eest, vaid kasutades boonuspunkte teise lennuettevõtja loodud lojaalsusprogrammi raames, võib selle lennu tühistamise korral nõuda tegutsevalt lennuettevõtjalt lennupileti hinna tagasimaksmist rahas?

2.

Juhul kui vastus esimesele küsimusele on jaatav: kas lennupileti hinna lennureisijate õigusi käsitleva määruse artikli 8 lõike 1 punkti a tähenduses, mille hüvitamist reisija võib nõuda rahas, kindlakstegemiseks võetakse sellistel juhtudel aluseks avalikult kättesaadav piletihind, millega tegutsev lennuettevõtja tühistatud lendu müüb, või kasutatud boonuspunktide (keskmise) väärtus?

Põhjendused:

I

Eelotsusetaotluse aluseks on järgmised asjaolud:

Hageja ostis British Airwaysilt pileti kostja lennule 15. märtsil 2022 Düsseldorfist Madridi (Hispaania) kaudu Méxicosse (Mehhiko) (lennunumbrid: IB 3141 ja IB 6405). Selle eest tasus ta 57 500 British Airwaysi püsikliendiprogrammi boonuspunktiga ning maksis 236,27 eurot makse ja tasusid.

Eespool nimetatud lennu avalikult kättesaadav piletihind koos maksude ja tasudega on 5342 eurot.

2

Kostja tühistas selle lennu.

Hageja keeldus talle pakutud teekonna muutmisest ja nõudis 16. märtsil 2023 kostjalt lennupiletite hüvitamist raha eest summas 5342,00 eurot, määrates tähtajaks 24. märtsi 2023. Kostja makseid ei teinud.

Käesolevas kohtuasjas palub hageja

mõista kostjalt tema kasuks välja 5342,00 eurot [...] [millele lisanduvad õigusabikulud ja intress].

Kostja palub

jätta hagi rahuldamata.

Kostja on seisukohal, et hageja võib äärmisel juhul nõuda boonuspunktide tagastamist, kuna ta kasutas lennupileti ostmiseks lennufirma British Airways boonuspunkte, mitte raha. Kuna kostja ei saa talle British Airwaysi boonuspunkte tagastada, peab hageja hüvitise saamiseks pöörduma British Airwaysi poole.

II

Hagi edukus sõltub otsustaval määral resolutsioonis ära toodud küsimustest.

Konkreetselt:

1.

Kui hageja võib nõuda pileti ostuhinna tagasimaksmist rahas, ehkki ta ei ostanud lennupiletit mitte raha, vaid boonuspunktide eest, on tal Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. veebruari 2004. aasta määruse (EÜ) nr 261/2004, millega kehtestatakse ühiseeskirjad reisijatele lennureisist mahajätmise korral ning lendude tühistamise või pikaajalise hilinemise eest antava hüvitise ja abi kohta ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 295/91 (ELT 2004, L 046 lk 1; edaspidi „lennureisijate õigusi käsitlev määrus“) artikli 5 lõike 1 punkti a ja artikli 8 lõike 1 punkti a kohaselt õigus nõuda kostjalt pileti ostuhinna tagasimaksmist summas 5342,00 eurot.

Kuna kostja tühistas broneeritud lennu, mille jaoks hagejal oli kinnitatud broneering, peab ta lennureisijate õigusi käsitleva määruse artikli 5 lõike 1 punkti a ja artikli 8 lõike 1 punkti a kohaselt hagejale hageja valikul seitsme päeva jooksul kogu pileti ostuhinna tagasi maksuma lennureisijate õigusi käsitleva määruse artikli 7 lõikes 3 osutatud vahenditega.

a)

Hageja tasus pileti eest rahaga vaid osaliselt, makstes 236,27 eurot maksude ja tasude eest, ning kasutas ülejäänud osa eest tasumiseks British Airwaysi püsikliendiprogrammi 57 500 boonuspunkti.

Hüvitisnõude laadi ja suurust reguleerib lennureisijate õigusi käsitleva määruse artikli 7 lõige 3, millele selge sõnaga viidatakse lennureisijate õigusi käsitleva määruse artikli 8 lõike 1 punkti a esimeses taandes. Lennureisijate õigusi käsitleva määruse artikli 7 lõike 3 kohaselt makstakse piletite eest hüvitist sularahas, elektroonilise pangaülekanadena, pangakorralduse või pangatšekkidenä või kirjalikul kokkuleppel reisijaga reisitšekkides ja/või muudes teenustes. Selle kohaselt on küsitav, kas hageja võib nõuda kasutatud boonuspunktide väärtuse hüvitamist eurodes. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu arvates tuleb sellele küsimusele vastata jaatavalt.

Sellega ei tohiks vastuolus olla asjaolu, et hageja ei ostnud lennupiletit alguses mitte rahalisi vahendeid kasutades, vaid boonuspunktide eest. Lennureisijate õigusi käsitleva määruse artikli 7 lõike 3 selge sõnastuse kohaselt saab reisitšekkide ja/või muude teenustega, mille hulka kuulub ka boonuspunktide tagastamine, hüvitist maksta üksnes kirjalikul kokkuleppel reisijaga. Kuna siin hagejaga sellist kokkulepet sõlmitud ei ole, tuleb boonuspunktide väärtus hüvitada rahas.

Sellele ei tohiks vastu rääkida ka asjaolu, et lennureisijate õigusi käsitleva määruse artikli 8 lõike 1 punktis a, mis viitab selgelt lennureisijate õigusi käsitleva määruse artikli 7 lõikele 3, on lähtunud tavapärasest lennupileti eest raha maksmise juhtumist ning on jäetud tähelepanuta pileti ostuhinna tagasimaksmise juhtum boonuspunktide kasutamisel. Vastavalt lennureisijate õigusi käsitleva määruse artikli 3 lõike 3 teisele lausele tunnustatakse lennureisijate õigusi käsitlev määrus selge sõnaga kohaldatavaks ka juhtudel, kui piletid on omandatud lennuettevõtja pidevate lendajate programmi või muu äriprogrammi alusel. Selliste programmide hulka kuuluvad ka boonuspunktidega lojaalsusprogrammid nagu British Airwaysi oma. See võimaldab järeldada, et määruse andja pidas käesolevat juhtumit selgelt silmas ning otsustas siiski viidata lennureisijate õigusi käsitleva määruse artikli 8 lõike 1 punkti a esimeses taandes sätestatud ostuhinna hüvitamisnõude raames ilma piiranguteta artikli 7 lõike 3 hüvitamisvahenditele, et vältida sellistel juhtudel reisija jaoks ebamugavusi.

Seejuures tuleb eelkõige silmas pidada, et tihtipeale – nii on see ka käesoleval juhul: British Airwaysi lojaalsusprogrammi boonuspunkte saab kasutada ka kostja lendude jaoks – saab pidevate lendajate programmide boonuspunkte kasutada ka samasse lennuettevõtjate liitu kuuluvate teiste lennuettevõtjate lendude ostmiseks. Sellistel juhtudel ei saa tegutsev lennuettevõtja, kelle vastu on esitatud nõue, kanda reisija boonuspunktide kontole tagasi teise lennuettevõtja väljastatud boonuspunkte või saab seda teha üksnes suurte raskustega. Vältimaks seda, et tegutsev lennuettevõtja saaks sellistel juhtudel suunata lennureisija hüvitise saamiseks lojaalsusprogrammi loonud lennuettevõtja juurde, on määruse andja seetõttu ilmselt otsustanud ka neil juhtudel alati anda reisijale õiguse nõuda hüvitist rahas.

See on kooskõlas ka lennureisijate õigusi käsitleva määrusega taotletud eesmärgiga tagada lennureisidel reisijate kaitstuse kõrge tase. Lisaks on Euroopa

Kohus otsustanud seoses õigusega saada hüvitist lennureisijate õiguste määruse artikli 7 lõike 1 alusel, et lennureisijate õigusi käsitleva määruse artikli 7 lõiget 3 tuleb tõlgendada laialt, et tagada reisijate kaitstuse kõrge tase (vt Euroopa Kohtu 3. septembri 2020. aasta kohtuotsus Delfly/Smartwings Poland [...], C-356/19: reisija võib nõuda hüvitise tasumist mitte eurodes, vaid oma elukohas kehtivas omavääringus).

Lisaks saab lennureisijate õigusi käsitleva määruse artikli 13 kohaselt tegutsev lennuettevõtja nõuda kahju hüvitamist teiselt lennuettevõtjalt, kes boonuspunktid oli andnud.

b)

Hageja taotletava summa suurus on 5342,00 eurot. See vastab avalikult kättesaadavale piletihinnale, millega kostja vaidlusalust lennu müüb. Vaieldamatult peaks hageja nüüd lennu raha eest broneerides maksma 5342,00 eurot. Eelotsusetaotluse esitanud kohus peab asjakohaseks võtta boonuspunktide väärtuse kindlakstegemisel aluseks see hüpoteetiline ostuhind. Boonuspunktidel on küll ka teatav (keskmine) väärtus, mida võiks samuti kohaldada. Kasutatud boonuspunktide väärtus varieerub aga üsna olulisel määral olenevalt sellest, milliste lendude jaoks punkte kasutatakse. Punktide kasutamine võib reisija jaoks olla vahel soodsam ja vahel ebasoodsam sõltuvalt sellest, milline lend punktide eest broneeritakse, kusjuures kallimate kauglendude puhul on punktide väärtus reeglina kõrgem kui tavaliste lühi- ja keskmise pikkusega lendude puhul. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu arvates ei oleks aga praktiliselt võimalik ega reisija jaoks mõistlik püüda siin kindlaks määrata boonuspunktide mingit laadi „keskmist väärtust“, näiteks reisija eelneva lennukäitumises alusel või keskmise boonuspunktikliendi käitumise alusel. Reisija jaoks on seetõttu boonuspunktide kuidagiviisi tuletatud väärtus nende kasutamisel täiesti läbipaistmatu. Üldjuhul ei ole ta teadlik lennuettevõtja vastavatest arvutustest ega samasse lennuettevõtjate liitu kuuluvate teiste lennuettevõtjatega sõlmitud kokkulepetest, mis käsitlevad boonuspunktide aktsepteerimist lendude broneerimisel.

Hageja väitis, et ta kasutab punkte regulaarselt väga kallite lendude jaoks.

Eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul fikseeriti kõnealuse lennu broneerimisega 57 500 boonuspunkti eest Düsseldorfist Madridi kaudu Méxicosse 15. märtsil 2023, kasutatud boonuspunktide väärtuseks avalikult kättesaadav lennupiletite hind 5342,00 eurot. Lennu hilisema tühistamisega ei saa hagejalt enam seda eelist ära võtta. Kui lennuettevõtja loob klientide hoidmise ja turundusega seotud põhjustel vastavad boonuspunktide programmid ja reisija kasutab neid punkte lennu broneerimiseks, peab lennuettevõtja asjaomase lennu tühistamise korral lubama selle lennu avalikult kättesaadava piletihinna juurde kindlaks jääda, eriti kuna boonusprogrammi aluseks olev arvutus on reisija jaoks täiesti läbipaistmatu.

c)

Lennureisijate õigusi käsitleva määruse tõlgendamine ei ole eespool tõstatatud küsimuste puhul nii ilmselge, et õige tõlgendustulemuse saaks kahtlusteta tuletada lennureisijate õigusi käsitleva määruse tekstist ja Euroopa Kohtu senisest praktikast. [...]

TÖÖDOKUMENT